

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΡΩΤΟ
ΤΗΣ ΕΠΙΣΗΜΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
 Αρ. 1961 της 25ης ΜΑΪΟΥ 1984
ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Ο περί Επαρχιακού Κτηματολογίου Αμμοχώστου (Προσωρινά Διατάξεις) Νόμος του 1984 εκδίδεται διά δημοσίευσής εις την επίσημον εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας συμφώνως τω άρθρω 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 44 του 1984

**ΝΟΜΟΣ ΠΕΡΙΕΧΩΝ ΠΡΟΣΩΡΙΝΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
 ΕΝ ΣΧΕΣΕΙ ΠΡΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΑΣ ΕΝΩΠΙΩΝ ΤΟΥ
 ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ**

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Επαρχιακού Κτηματολογίου Αμμοχώστου (Προσωρινά Διατάξεις) Νόμος του 1984. Συνοπτικός τίτλος.

2.—(1) Εν τω παρόντι Νόμω, εκτός εάν άλλως προκύπτει εκ του κειμένου— Ερμηνεία.

«ακίνητον» κέκτηται την εις τον όρον «ακίνητος ιδιοκτησία» αποδιδόμενη έννοιαν υπό του άρθρου 2 του περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμησις) Νόμου και αφορά εις ακίνητον κείμενον εντός της ελευθέρας περιοχής της Επαρχίας Αμμοχώστου Κεφ. 224.
3 του 1960
78 του 1965
10 του 1966
75 του 1968
51 του 1971
2 του 1978
16 του 1980
23 του 1982.

«αρχεία» περιλαμβάνει το Κτηματικόν Μητρώον και τοιαύτα άλλα βιβλία και συνόψεις ως αναφέρονται εις το άρθρον 51 του περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμησις) Νόμου Κεφ. 224
3 του 1960
78 του 1965
10 του 1966
75 του 1968
51 του 1971
2 του 1978
16 του 1980
23 του 1982.

«Διευθυντής» σημαίνει τον Διευθυντήν του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας του Υπουργείου Εσωτερικών, περιλαμβάνει δε Επαρχιακόν Κτηματολογικόν Λειτουργόν και οιονδήποτε έτερον λειτουργόν διοριζόμενον υπό του Διευθυντού δι' άπαντας τους σκοπούς ή δι' οιονδήποτε των σκοπών του παρόντος Νόμου, είτε γενικώς είτε δι' οιονδήποτε συγκεκριμένον σκοπόν·

Κεφ. 224
3 του 1960
78 του 1965
10 του 1966
75 του 1968
51 του 1971
2 του 1978
16 του 1980
23 του 1982.

«δικαιοπραξία» κέκτηται την εις τον όρον «συναλλαγή» απο-
ιδιομένην έννοιαν υπό του άρθρου 2 του περί Ακινήτου Ιδιο-
κτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμησις) Νόμου.

«πρόχειρος κατάστασις ακινήτων» σημαίνει την πρόχειρον
κατάστασιν την οποίαν, κατόπιν δηλώσεων ιδιοκτητών και προσα-
γωγής πιστοποιητικών εγγραφής των ακινήτων αυτών, όπου
τοιαύτα πιστοποιητικά ήτο δυνατόν να προσκομισθούν, έχει από
της 1ης Ιουλίου, 1976, καταρτίσει ο Διευθυντής εν σχέσει προς
την ιδιοκτησίαν και την περιγραφήν ακινήτων κειμένων εν τη
ελευθέρα περιοχή της Επαρχίας Αμμοχώστου.

(2) Οιοσδήποτε άλλος όρος μη ρητός εν τω παρόντι Νόμω ορι-
ζόμενος κέκτηται την εις τον όρον τούτον αποδιδόμενην έννοιαν υπό
του περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμησις)
Νόμου και του περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων
Νόμου.

Κεφ. 224
3 του 1960
78 του 1965
10 του 1966
75 του 1968
51 του 1971
2 του 1978
16 του 1980
23 του 1982.
9 του 1965
51 του 1970
81 του 1970
3 του 1978
6 του 1981.

Παλαιόν
Επαρχιακόν
Κτημα-
τολόγιον
Αμμοχώστου
και αι εν
αυτώ
δικαιοπραξίαι
μετά την 14ην
Αυγούστου,
1974.

3.—(1) Το παλαιόν Επαρχιακόν Κτηματολόγιον Αμμοχώστου θεω-
ρείται ότι έπαυσε να λειτουργή από της 15ης Αυγούστου, 1974 και
από της προαναφερθείσης ημερομηνίας θεωρείται ως Επαρχιακόν
Κτηματολόγιον Αμμοχώστου το υπό του Διευθυντού υποδειχθησόμε-
νον ως Επαρχιακόν Κτηματολόγιον Αμμοχώστου.

(2) Πάσα δικαιοπραξία λαβούσα χώραν εν τω παλαιώ Επαρχιακώ
Κτηματολογίω Αμμοχώστου από της 15ης Αυγούστου, 1974 άνευ
της εγκρίσεως του Διευθυντού θεωρείται, τηρουμένων των διατάξεων
του εδαφίου (3), ως άκυρος και άνευ αποτελέσματος και πάσα κα-
ταχώρησις εις τα κτηματικά βιβλία του παλαιού Επαρχιακού Κτη-
ματολογίου Αμμοχώστου γενομένη μετά την 14ην Αυγούστου, 1974
άνευ της εγκρίσεως του Διευθυντού θεωρείται ως παρανόμως λα-
βούσα χώραν και ως άκυρος και άνευ αποτελέσματος.

(3) Άνεξαρτήτως των διατάξεων του εδαφίου (2), ο Διευθυντής
δύναται, εάν ικανοποιηθή ότι οιαδήποτε εις τα εν λόγω κτηματολο-
γικά βιβλία αναφερομένη δικαιοπραξία υπήρξε γνησία και έλαθε
χώραν καλή τη πίστει, να προθή εις εγγραφήν αυτής εις ταύτα με
ισχύν αφ' ης ημερομηνίας αυτή έλαθε χώραν ή άλλως.

Υιοθέτησις
νέων
αρχείων.

4. Ο Διευθυντής δύναται να διατάξη την ετοιμασίαν και υιοθέτησιν
νέων αρχείων διά την ακίνητον ιδιοκτησίαν την κειμένην εν οιαδή-
ποτε πόλει, κωμοπόλει, χωρίω, ή ενορία της ελευθέρας περιοχής
της Επαρχίας Αμμοχώστου ή εν οιοδήποτε καθωρισμένω μέρει
τούτων, εις αντικατάστασιν των παλαιών αρχείων άτινα κατακρα-
τούνται υπό των Τούρκων από της 15ης Αυγούστου, 1974.

5.—(1) Όταν ο Διευθυντής διατάξει την ετοιμασίαν και υιοθέτησιν νέων αρχείων ως εν τω άρθρω 4 προνοείται, ούτος δημοσιεύει εν τη επισήμω εφημερίδι της Δημοκρατίας και εν τωιαύτη ετέρα εφημερίδι, ως ούτος ήθελε θεωρήσει αναγκαίον, ειδοποιήσεις καλούσας:

Δηλώσεις και
επισημειώσεις
τούτων.

(α) Πάντα ιδιοκτήτην ακινήτου όπως υποβάλη εις τον Διευθυντήν, κατά τον καθωρισμένον τύπον, δήλωσιν περιέχουσας στοιχεία της ιδιοκτησίας του, και

(β) πάντα έχοντα συμφέρον επί ακινήτου είτε ως ιδιοκτήτης, είτε ως ενυπόθηκος δανειστής ή εξ αποφάσεως δανειστής ή ως δικαιούχος οιοδήποτε εμπραγμάτου θάρους ή δικαιώματος το οποίον ίσχυε προ της 15ης Αυγούστου, 1974, όπως υποβάλη προς τον Διευθυντήν δήλωσιν, κατά τον καθωρισμένον τύπον περί του τοιούτου συμφέροντος υποστηριζομένην υπό ενόρκου ομολογίας:

Νοείται ότι αι ένορκοι ομολογίαι διά τους σκοπούς της παρούσης παραγράφου δεν θα υπόκεινται εις χαρτοσήμανσιν.

(2) Αι εις το εδάφιον (1) αναφερόμεναι δηλώσεις δέον να υποβληθούν εις τον Διευθυντήν εντός τεσσαράρων μηνών από της δημοσίσεως της ειδοποιήσεως και να υποστηρίζωνται, αναλόγως της περιπτώσεως, υπό πιστοποιητικού εγγραφής, όπου τούτου πιστοποιητικόν είναι δυνατόν να προσκομισθή, των εγγράφων της υποθήκης και οιοινήποτε άλλων αποδεικτικών στοιχείων και εγγράφων ήθελεν απαιτήσει ο Διευθυντής,

(3) Άμα τη λήψει των εγγράφων δηλώσεων μετά των συνημμένων εγγράφων και άλλων αποδεικτικών στοιχείων ο Διευθυντής προβαίνει εις εξέτασιν τούτων λαμβάνων φωτοτυπημένα ή άλλα αντίγραφα των επισυνημμένων εγγράφων και προβαίνει εν συνεργασία μετά της οικείας Χωριτικής Αρχής ή άλλου προσώπου, οργανισμού ή αρχής, εις επαλήθευσιν τούτων.

(4) Η παράγραφος (α) του εδαφίου (1) του παρόντος άρθρου δεν αφορά εις οιοινήποτε ιδιοκτήτην όστις έχει υποβάλει δήλωσιν εις τον Διευθυντήν διά τους σκοπούς καταρτίσεως υπ' αυτού της προχείρου καταστάσεως ακινήτων.

6. Άμα τη υποβολή των δηλώσεων περί των εμπραγμάτων βαρών και δικαιωμάτων συμφώνως της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 5, ταύτα συνιστώσιν εμπράγματα θάρη εν τη εννοία του άρθρου 12 του περί Μεταβιθάσεως και Υποθηκεύσεως Ακινήτων Νόμου, και ουδεμία δικαιοπραξία θα επιτρέπεται άνευ της εγγράφου συγκαταθέσεως του υποβάλλοντος την δήλωσιν περί του τοιούτου συμφέροντος:

Ισχύς
εμπραγμάτων
βαρών.

9 του 1965
51 του 1970
81 του 1970
3 του 1978
6 του 1981.

Νοείται ότι όστις αμφισβητεί την νομιμότητα του τοιούτου εμπραγμάτου θάρους ή δικαιώματος δύναται να προσφύγη εις το Δικαστήριον διά την ακύρωσιν του.

7. Επί τη συμπληρώσει υπό του Διευθυντού της επαληθεύσεως των προσαχθεισών δηλώσεων δυνάμει του εδαφίου (1) του άρθρου 5, ο Διευθυντής, προς τον σκοπόν καταρτίσεως νέων αρχείων των ακινήτων και λαμβάνων υπ' όψιν την πρόχειρον κατάστασιν ακινήτων και τας μεταβιθάσεις και υποθηκεύσεις τας γενομένας δυνάμει του περί Μεταβιθάσεως Ακινήτων (Προσωρινά Διατάξεις) Νόμου και του περί Υποθηκεύσεως Ακινήτων (Προσωρινά Διατάξεις) Νόμου, και τα εμπράγματα θάρη και απαγορεύσεις δυνάμει του περί Εμπραγμάτων Βαρών και Απαγορεύσεων (Προσωρινά Διατάξεις) Νόμου, καταρτίζει κατάστασιν των ακινήτων περιλαμβανούσαν περιγραφήν των διαφόρων τεμαχίων, την έκτασιν, τα

Κατάρτις
καταστάσεως
ακινήτων
υπό του
Διευθυντού.

55 του 1975
2 του 1979.
66 του 1977
3 του 1979.
40 του 1977.

όρια, θέσιν, αξίαν αυτών, την μερίδα, το συμφέρον και το όνομα του προσώπου του δικαιουμένου όπως εγγραφή και τους λόγους θάσει των οποίων το προς εγγραφήν δικαίωμα έχει προκύψει, των εμπραγμάτων βαρών και απαγορεύσεων και επί τούτω ισχύουσιν αι ακόλουθοι διατάξεις:

- 1(α) Ο Διευθυντής δημοσιεύει εν τη επισήμω εφημερίδι της Δημοκρατίας και εν τοιαύτη ετέρα εφημερίδι ως ο Διευθυντής ήθελε θεωρήσει αναγκαίον ειδοποίησιν πληροφορούσαν το κοινόν ότι θα καταρτισθούν νέα αρχεία των ακινήτων και παρέχουσιν λεπτομερείας της περιοχής εν σχέσει προς την οποίαν δίδεται η ειδοποίησις, ότι το σχέδιον διά τα εν λόγω ακίνητα και κατάστασις λεπτομερειών αφορωσών εις τα εν λόγω ακίνητα έχουν παρασχεθή εις τον οικείον κοινοτάρχην, και καλούσαν όλους τους ιδιοκτήτας ή τους κατόχους εμπραγμάτων βαρών όπως εντός τεσσάρων μηνών από της ημερομηνίας της δημοσιεύσεως της ειδοποιήσεως εν τη επισήμω εφημερίδι της Δημοκρατίας δείξωσιν λόγον διατί τα εμπράγματα θάρη και δικαίωματα ή η ιδιοκτησία η εμφανιζομένη ως ανήκουσα εις ένα έκαστον τούτων εν τη προς τον κοινοτάρχην παρασχεθείση καταστάσει λεπτομερειών δέον όπως μη εγγραφή επ' ονόματι ή προς όφελος αυτού αναλόγως της περιπτώσεως.
- 1(β) Παν πρόσωπον έχον συμφέρον επί οιοσδήποτε ακινήτου εις ο αφορά η τοιαύτη ειδοποίησις δύναται να επιθεωρήση το σχέδιον και την κατάστασιν λεπτομερειών κατά πάντα εύλογον χρόνον και ο υπεύθυνος του τιοιούτου σχεδίου και καταστάσεως λεπτομερειών κοινοτάρχης δέον όπως επιτρέπη κατά πάντα εύλογον χρόνον εις οιοσδήποτε τιοιούτο πρόσωπον όπως λαμβάνη οιοσδήποτε απόσπασμα εξ αυτών ή αντίγραφον αυτών ατελώς.

Οριστικο-
ποίησις
νέου
αρχείου.

8.—(1) Εάν εντός της υπό του άρθρου 7 καθοριζομένης περιόδου υποβληθή οιοσδήποτε ένστασις αλλ' ο Διευθυντής έχει την γνώμην ότι η εγγραφή δέον παρά ταύτα να διενεργηθή επ' ονόματι του εν τη καταστάσει εμφανιζομένου προσώπου ή τα εμπράγματα θάρη ή δικαίωματα δέον όπως επιβαρύνουν το επηρεαζόμενον ακίνητον, δίδει περί τούτου ειδοποίησιν εις τον ενιστάμενον, όστις δύναται, εντός εξήκοντα ημερών από της ημερομηνίας της τοιαύτης ειδοποιήσεως να αιτήση παρά του Δικαστηρίου δήλωσιν ότι ούτος είναι το εις εγγραφήν δικαιούμενον πρόσωπον αντί του σκοπούμενου όπως εγγραφή προσώπου ή ότι το ακίνητον δεν πρέπει να βαρύνεται υπό του σκοπούμενου εμπραγμάτου θάρους ή δικαίωματος και δίδει εις τον Διευθυντήν ειδοποίησιν περί της αιτήσεώς του. Εάν ο ενιστάμενος δεν αιτήση ούτως, ο Διευθυντής δύναται να προχωρήση εις την κατάρτισιν των αρχείων ως εν τη καταστάσει λεπτομερειών.

(2) Εάν οιοσδήποτε ενδιαφερόμενος επηρεαζόμενος υπό της ειδοποιήσεως της δοθείσης υπό του Διευθυντού δύναται υπό του άρθρου 7 παραλείψη να συμμορφωθή προς αυτήν εντός της εν αυτή αναφερομένης περιόδου ο Διευθυντής δύναται να χωρήση εις την κατάρτισιν των αρχείων ως εν τη καταστάσει λεπτομερειών.

(3) Δι' όσα ακίνητα δεν κατέστη δυνατόν να εξακριβωθή η κυριότης των δύναται να εξετάζονται κεχωρισμένως κατόπιν αιτήσεως υπό του ενδιαφερομένου προσώπου προς τον σκοπόν συμπληρώσεως της εγγραφής των.

9.—(1) Μελλοντικώς εις περίπτωσιν καθ' ην τα αρχεία του παλαιού Επαρχιακού Κτηματολογικού Γραφείου Αμμοχώστου θα είναι διαθέσιμα εις τον Διευθυντήν ή κατόπιν προσκομίσεως νέων στοιχείων, ούτος δύναται αυτεπαγγέλτως να προβή εις τας ανάγκαιας αντικαταστάσεις, διορθώσεις, τροποποιήσεις και επιβαρύνσεις εις τα δυνάμει του άρθρου 8 καταρτισθέντα αρχεία.

Διόρθωσις
νέου
αρχείου.

(2) Ουδεμίαν αντικατάστασις, διόρθωσις, τροποποίησις ή επιβαρύνσις διενεργείται δυνάμει του εδαφίου (1) του παρόντος άρθρου εκτός εάν δοθή εξήκοντα ημερών προηγουμένη ειδοποίησις υπό του Διευθυντού εις οιονδήποτε πρόσωπον, όπερ δυνατόν να επηρεάζεται υπό ταύτης, οιονδήποτε δε πρόσωπον, δύναται, εντός της περιόδου των εξήκοντα ημερών από της ημερομηνίας καθ' ην εδόθη η τοιαύτη ειδοποίησις, να καταχωρήση ένστασιν παρά τω Διευθυντή όστις επί τούτω εξετάζει ταύτην και δίδει ειδοποίησιν περί της επί ταύτης αποφάσεως αυτού εις τον ενιστάμενον.

10.—(1) Μετά την κατάρτισιν των νέων αρχείων ο Διευθυντής εκδίδει πιστοποιητικά εγγραφής δι' έκαστον ακίνητον.

Πιστοποιητικά
εγγραφής.

(2) Οιονδήποτε πιστοποιητικόν εγγραφής εκδιδόμενον υπό του Διευθυντού επί τη βάση του άρθρου τούτου θα είναι προσωρινόν και θα αποτελή μόνον κατά τεκμήριον τίτλον ιδιοκτησίας του ακινήτου εν σχέσει προς τον οποίον εξεδόθη :

Νοείται ότι το Υπουργικόν Συμβούλιον δύναται, διά διατάγματος δημοσιευομένου εν τη επισήμω εφημερίδι της Δημοκρατίας, να ορίση ότι άπαντα τα ούτω εκδοθέντα πιστοποιητικά εγγραφής ή οιασδήποτε εξ αυτών είναι οριστικοί τίτλοι ιδιοκτησίας των ακινήτων εν σχέσει προς τα οποία εξεδόθησαν.

11. Μετά την συμπλήρωσιν της κατάρτισεως νέων αρχείων και της εκδόσεως πιστοποιητικών εγγραφής συμφώνως προς το άρθρον 10, θα εφαρμόζονται υπό του Διευθυντού αι διατάξεις του περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμησις) Νόμου και του περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκέυσεως Ακινήτων Νόμου του 1965 και οιονδήποτε άλλων Νόμων αφορώντων εις ακίνητον ιδιοκτησίαν.

Εφαρμογή
του Κεφ. 224
και Νόμου
9/65 ως
έχουν
τροποποιηθή.

12. Τηρουμένων των προνοιών του άρθρου 14 του παρόντος Νόμου, όπου συμφώνως των προνοιών του άρθρου 11 του παρόντος Νόμου εφαρμόζονται αι διατάξεις του άρθρου 61 του περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμησις) Νόμου ή του άρθρου 50 του περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκέυσεως Ακινήτων Νόμου, θα εφαρμόζονται επιπροσθέτως και αι ακόλουθοι διατάξεις :

Δικαίωμα
και πληρωμή
αποζημιώσεως
εις επηρεα-
ζόμενα
πρόσωπα
λόγω
ακυρώσεως
εγγραφής
κλπ.

(α) Εάν λόγω της υπό του Διευθυντού ακυρώσεως οιασδήποτε εγγραφής εις το Μητρώον Εγγραφής ή ακυρώσεως οιασδήποτε εγγραφής μεταβιβάσεως ή υποθήκης ακινήτου ή εγγραφής μεταβιβάσεως υποθήκης διά τον λόγον ότι αι εν λόγω εγγραφαί, αναλόγως της περιπτώσεως, επετεύχθησαν ή έγινοντο διά δόλου ή λάθους, και υπάρχει ισχυρισμός από οιονδήποτε επηρεαζόμενον πρόσωπον ότι τούτο υπέστη ζημίαν λόγω της τοιαύτης ακυρώσεως, ή λόγω της μη ακυρώσεως συμφώνως των προνοιών του άρθρου 14 κατωτέρω, το επηρεαζόμενον τούτο πρόσωπον δύναται να αποταθή εις το Δικαστήριον προς τον σκοπόν εκδόσεως αποφάσεως κατά πόσον τούτο κέκτηται δικαίωμα αποζημιώσεως.

(β) Εάν το Δικαστήριον αποφασίση βάσει της υπάρχουσας μαρτυρίας ότι το επηρεαζόμενον πρόσωπον κέκτηται δικαίωμα

αποζημιώσεως, τότε η Κυπριακή Δημοκρατία υποχρεούται εις την πληρωμήν αποζημιώσεως το ύψος της οποίας καθορίζεται εις εκάστην περίπτωση υπό του Δικαστηρίου.

Ουδεμία αποζημίωσις ή μειωμένη τοιαύτη εις ωρισμένας περιπτώσεις.

13. Οσάκις εκδικάζεται οιαδήποτε περίπτωση πληρωμής αποζημιώσεως δυνάμει του άρθρου 12 του παρόντος Νόμου, το Δικαστήριο δύναται να αρνηθή την πληρωμήν αποζημιώσεως προς το επηρεαζόμενον πρόσωπον ή να μειώση το ποσόν της αποζημιώσεως καθ' ην έκτασιν το επηρεαζόμενον πρόσωπον ήτο ο αίτιος του δόλου ή του λάθους το οποίον ωδήγησεν εις την ακύρωσιν της εγγραφής ή καθ' ην έκτασιν ούτος συνέτεινεν εις αυτά δι' οιασδήποτε πράξεως, παραλείψεως ή αμελείας αυτού.

Ουδεμία ακύρωσις εις ωρισμένας περιπτώσεις.

14. Όπου, συμφώνως των προνοιών του άρθρου 11, εφαρμόζονται αι διατάξεις του άρθρου 61 του περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμησις), Νόμου και του άρθρου 50 του περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκεύσεως Ακινήτων Νόμου, ουδεμία ακύρωσις εγγραφής εις το Μητρώον Εγγραφής ή εγγραφής μεταβιβάσεως ή υποθήκης ή μεταβιβάσεως υποθήκης δύναται να γίνη υπό του Διευθυντού κατά τρόπον ώστε να επηρεάζη το συμφέρον προσώπου το οποίον απέκτησε τούτο επ' ανταλλάγματι εκτός εάν ούτος ε γνώριζε την παράλειψιν, τον δόλον ή το λάθος διά το οποίον ζητείται η τοιαύτη ακύρωσις ή ήτο ο αίτιος της παραλείψεως του δόλου ή του λάθους ή ουσιαστικώς συνέτεινεν εις αυτά δι' οιασδήποτε πράξεως, αμελείας ή παραλείψεως αυτού.

Δικαίωμα της Δημοκρατίας να ανακτήση καταβληθείσας αποζημιώσεις.

15. Οσάκις οιονδήποτε ποσόν έχει πληρωθή ως αποζημίωσις δυνάμει του άρθρου 12, η Κυπριακή Δημοκρατία δικαιούται, δι' αγωγής, να ανακτήση το ούτω πληρωθέν ποσόν της αποζημιώσεως παρ' οιασδήποτε προσώπου το οποίον είχε προξενήσει ή είχε ουσιαστικώς συντείνει εις την ζημίαν διά δόλου, πράξεως, παραλείψεως ή αμελείας αυτού.